

Toespraak van Commissaris van de Koningin drs. E.H.T.M. Nijpels

t.b.v. het avondprogramma kleurrijke ontmoeting getiteld “ In Vrijheid Verbonden” d.d. 19 november 2007 in het Marokkaans Religieus Centrum te Leeuwarden

Voordat ik de handtekeningen die ik zojuist van mevrouw Roza heb ontvangen zal doorgeven aan mevrouw Bakker, wil ik graag enkele woorden tot u spreken.

Het motto van mijn toespraak is de volgende uitspraak van Nelson Mandela:

‘Vrij zijn wil niet alleen zeggen dat jij je ketenen afwerpt, maar ook dat jij een levenswijze volgt waaruit respect voor het leven van anderen blijkt’

Ik zal in mijn toespraak de volgende punten aan de orde stellen:

1. Wat is ‘In Vrijheid verbonden’?
2. Raakvlakken met provinciaal beleid.
3. Ik sluit af met een conclusie.

Ad. 1. ‘In vrijheid verbinden’

Het woord vrijheid staat hoog in het vaandel in de huidige tijd van individualisatie.

Vrijheid is ook een belangrijk thema in onze grondwet: vrijheid van meningsuiting, vrijheid van geloofsovertuiging.

Is er echter sprake van absolute vrijheid of zitten er echter grenzen aan vrijheid?

Bestaat absolute vrijheid zonder grenzen of is dit ondenkbaar?

Grenzen kunnen worden getoetst aan de zogenaamde “elasticiteitstheorie”.

Dit houdt in dat als iemand tot het uiterste gaat, de elasticiteit wordt overrekt en dit tot schade kan leiden voor een ander.

Men kan dus zo ver gaan met de elasticiteit totdat de ander er hinder van ondervindt.

Hoe kunnen we nu de elasticiteit in de Friese samenleving behouden? Hoe kunnen we in onze multiculturele samenleving gaan verbinden zonder onze vrijheid op te geven?

De groepen allochtonen in Fryslân zijn relatief divers.

Fryslân kent momenteel 150 nationaliteiten.

De groepen hebben een omvang variërend van zo’n 350 tot ruim 3.000 personen.

Het gaat dus om een breed scala van allochtone groepen.

Willen we ons door angst voor het onbekende laten regeren?

Gaan we muren bouwen om onze vrijheid te behouden?

Of staan we open voor andersdenkenden? En laten we ons leiden door kennis, door deuren te openen?

Willen we het onderscheid aanvaarden en uitdagingen aangaan?

Daarvoor is zelfreflectie, zelfkritiek, en kennis over de ander gewenst.

Ik ben van mening dat wij in de Friese samenleving hiervoor openstaan. We hebben in het

verleden laten blijken dat we openstaan voor andersdenkenden en voor de ander:

- zo waren er in de jaren '90 relatief veel asielzoekerscentra in onze provincie,
- zijn vele mensen in welke vorm dan ook (via kerkelijke organisaties, vrijwilligerswerk e.d.) betrokken bij groepen die een (mogelijke) achterstand in de samenleving hebben,
- en zijn er diverse initiatieven van onderop ontwikkeld gericht op rolmodelschap en samen leven met elkaar in een multiculturele samenleving.

Ad. 2. Raakvlakken met provinciaal beleid

De provincie heeft haar bijdrage geleverd aan het openen van deuren en het vergroten van kennis.

We hebben een paar jaar geleden het accent gelegd op draagvlakverbreding en integratie.

Zo zijn er provinciale subsidies zijn verstrekt aan:

- het Anti-discriminatiebureau,
- het Platform Levensbeschouwing (voor bijvoorbeeld Kleurrijk Pad),
- initiatieven van Netwerk Parasol,
- Netwerk Famkes,
- en het Promotieteam Present.

Het betreft allemaal initiatieven uit de doelgroep zelf, gericht op:

- het creëren en gebruiken van allochtone rolmodellen,
- het samen leven, leren en werken.

Dus gericht op het verbinden!

Bij diverse van deze initiatieven ben ik zelf betrokken geweest:

- ik heb het eerste exemplaar van het Kleurrijk Fryslân Pad in ontvangst genomen,
- ik heb mijn huis opengesteld voor de overhandiging van het eerste exemplaar van het boekje Netwerk Parasol,
- en ik heb een voorwoord geschreven voor het Promotieteam Present.

Op dit moment richten we ons provinciale beleid op het verkleinen van een (mogelijke) achterstand en niet op de achtergrond van onze inwoners.

Dit houdt niet in dat wij ophouden met het verbinden.

Dit is juist, in mijn ogen, de taak van de provincie.

We gaan nu verbindingen leggen door de maatschappelijke participatie te stimuleren.

Het meedoen aan de samenleving levert een bijdrage aan de leefbaarheid, en ontmoetingen worden gestimuleerd.

Op deze manier wordt betrokkenheid bij, wordt verbinding in de samenleving gestimuleerd.

Maatschappelijke participatie leidt tot emancipatie in onze samenleving. Dit leidt weer tot ruimte, tot vrijheid.

In vrijheid verbinden!

Ad. 3. Conclusie

Ik begon deze toespraak met een uitspraak van Nelson Mandela:

‘Vrij zijn wil niet alleen zeggen dat jij je ketenen afwerpt,
maar ook dat jij een levenswijze volgt waaruit respect voor het leven van anderen blijkt’

Een uitspraak van de man die in zijn jarenlange strijd tegen apartheid heeft gestreden voor
vrijheid én voor het behouden van de verbinding tussen blank en zwart.

Vrijheid én verbinden.

Het lijken in eerste instantie twee woorden die niet met elkaar gecombineerd kunnen worden.

Dit is gelukkig niet waar.

En dit blijkt ook wel uit de handtekeningenactie waarvan ik het resultaat zojuist overhandigd
heb gekregen.

Ik overhandig de handtekeningen nu graag aan mevrouw Bakker, voorzitter van de landelijke
projectgroep “In Vrijheid Verbonden”